

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

avis 58.813/2
du 1er février 2016

advies 58.813/2
van 1 februari 2016

sur

over

un projet d'arrêté royal
'modifiant l'arrêté royal du
3 juillet 1996 portant exécution
de la loi relative à l'assurance
obligatoire soins de santé et
indemnités coordonnée le
14 juillet 1994'

een ontwerp van koninklijk
besluit tot 'wijziging van het
koninklijk besluit van
3 juli 1996 tot uitvoering van
de wet betreffende de
verplichte verzekering voor
geneeskundige verzorging en
uitkeringen, gecoördineerd op
14 juli 1994'

Le 15 janvier 2016, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre des Affaires sociales à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 3 juillet 1996 portant exécution de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994'.

Le projet a été examiné par la deuxième chambre le 1er février 2016. La chambre était composée de Pierre VANDERNOOT, président de chambre, Luc DETROUX et Wanda VOGEL, conseillers d'État, Yves DE CORDT et Marianne DONY, assesseurs, et Bernadette VIGNERON, greffier.

Le rapport a été présenté par Véronique SCHMITZ, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre VANDERNOOT.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 1er février 2016.

*

Op 15 januari 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Sociale Zaken verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit tot 'wijziging van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994'.

Het ontwerp is door de tweede kamer onderzocht op 1 februari 2016. De kamer was samengesteld uit Pierre VANDERNOOT, kamervoorzitter, Luc DETROUX en Wanda VOGEL, staatsraden, Yves DE CORDT en Marianne DONY, assessoren, en Bernadette VIGNERON, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Véronique SCHMITZ, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre VANDERNOOT.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 1 februari 2016.

*

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations suivantes.

EXAMEN DU PROJET

DISPOSITIF

Article 1er

1. L'article 205, § 1er, 3°, de l'arrêté royal du 3 juillet 1996 'portant exécution de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994', remplacé par l'arrêté royal du 29 janvier 2013, a été modifié par l'arrêté royal du 11 juin 2015.

La phrase liminaire de l'article 1er du projet sera modifiée en ce sens.

2. Compte tenu de la modification apportée par l'article 1er, 1°, du projet à l'article 205, § 1er, 3°, alinéa 1er, point 1, c), de l'arrêté royal du 3 juillet 1996, la question se pose de savoir s'il n'y a pas lieu, au point 2 de la même disposition, de remplacer la référence faite à « l'apprentissage » par une référence à « la formation en alternance ».

Article 2

L'article 2 du projet dispose que

« L'article 1er, 1° du présent arrêté produit ses effets le 1er juillet 2015.
L'article 1er, 2° du présent arrêté produit ses effets le 1er septembre 2015 ».

Selon la demande d'avis, le texte en projet a la portée suivante :

« Samenvattend gaat het om de volgende wijzigingen :

1) vanaf 1 juli 2015 komt 'het voleindigen van een altemnerende opleiding' ook als een van de 'studievoorwaarden' in aanmerking om een recht op inschakelingsuitkeringen te openen. Met het oog op een waarborg van enige uniformiteit tussen de sector werkloosheid en de sector uitkeringen voorziet het aan u bezorgde ontwerp van koninklijk besluit dat 'het voleindigen van een altemnerende opleiding' ook een recht op een vrijstelling van wachttijd op basis van 'studies' opent.

2) met ingang van 1 september 2015 geldt voor de jonge werknemer die de leeftijd van 21 jaar niet heeft bereikt, een strengere 'diplomavorwaarde' (zoals het daadwerkelijk bezit van een diploma van het hoger middelbaar onderwijs of het integraal en met succes beëindigen van een altemnerende opleiding) om aanspraak te kunnen maken op inschakelingsuitkeringen ten laste van de werkloosheidsverzekering. Indien deze jonge werknemer niet voldoet aan die strengere 'diplomavorwaarde', verwerft hij pas vanaf het bereiken van de leeftijd van 21 jaar de hoedanigheid van gerechtigde (als gecontroleerd

werkloze) in de uitkeringsverzekering voor werknemers. Opdat het principe van de vrijstelling van wachttijd op basis van 'studies' ook voor deze jonge werknemer behouden blijft, verlengt het aan u bezorgde ontwerp van koninklijk besluit het tijdvak van dertien maanden waarin de verzekerde de hoedanigheid van gerechtigde als werknemer of gecontroleerd werkloze moet verkrijgen, met de periode waarin de betrokkene wegens de strengere 'diplomavorwaarde' voor de leeftijd van 21 jaar niet in staat is geweest om de hoedanigheid van gecontroleerd werkloze (wegens de toekenning van de inschakelingsuitkeringen) te verwerven ».

Il est rappelé qu'en vertu d'un principe général de droit, la non-rétroactivité des actes administratifs est de règle. Elle peut toutefois être justifiée si elle est autorisée par une disposition législative. En l'absence d'autorisation légale, la rétroactivité ne peut être admise qu'à titre exceptionnel, lorsqu'elle est nécessaire, notamment, à la continuité du service public ou à la régularisation d'une situation de fait ou de droit et pour autant qu'elle respecte les exigences de la sécurité juridique et les droits individuels.

L'auteur du texte doit s'assurer que la justification de la rétroactivité entre dans l'une des hypothèses mentionnées ci-avant.

*

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

DISPOSITIEF

Artikel 1

1. Artikel 205, § 1, 3°, van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 ‘tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994’, dat is vervangen bij het koninklijk besluit van 29 januari 2013, is gewijzigd bij het koninklijk besluit van 11 juni 2015.

De inleidende zin van artikel 1 van het ontwerp dient in die zin te worden aangepast.

2. Gelet op de wijziging die artikel 1, 1°, van het ontwerp aanbrengt in artikel 205, § 1, 3°, eerste lid, punt 1, c), van het koninklijk besluit van 3 juli 1996, rijst de vraag of in punt 2 van dezelfde bepaling de verwijzing naar “de leertijd” niet dient te worden vervangen door een verwijzing naar “de alternerende opleiding”.

Artikel 2

Artikel 2 van het ontwerp luidt als volgt:

“Artikel 1, 1°, van dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2015. Artikel 1, 2°, van dit besluit heeft uitwerking op 1 september 2015”.

Volgens de adviesaanvraag heeft de ontworpen tekst de volgende draagwijdte:

“Samenvattend gaat het om de volgende wijzigingen:

1) vanaf 1 juli 2015 komt ‘het voleindigen van een alternerende opleiding’ ook als een van de ‘studievoorwaarden’ in aanmerking om een recht op inschakelingsuitkeringen te openen. Met het oog op een waarborg van enige uniformiteit tussen de sector werkloosheid en de sector uitkeringen voorziet het aan u bezorgde ontwerp van koninklijk besluit dat ‘het voleindigen van een alternerende opleiding’ ook een recht op een vrijstelling van wachttijd op basis van ‘studies’ opent.

2) met ingang van 1 september 2015 geldt voor de jonge werknemer die de leeftijd van 21 jaar niet heeft bereikt, een strengere ‘diplomavooraarde’ (zoals het daadwerkelijk

bezit van een diploma van het hoger middelbaar onderwijs of het integraal en met succes beëindigen van een alternerende opleiding) om aanspraak te kunnen maken op inschakelingsuitkeringen ten laste van de werkloosheidsverzekering. Indien deze jonge werknemer niet voldoet aan die strengere 'diplomavorwaarde', verwerft hij pas vanaf het bereiken van de leeftijd van 21 jaar de hoedanigheid van gerechtigde (als gecontroleerd werkloze) in de uitkeringsverzekering voor werknemers. Opdat het principe van de vrijstelling van wachttijd op basis van 'studies' ook voor deze jonge werknemer behouden blijft, verlengt het aan u bezorgde ontwerp van koninklijk besluit het tijdvak van dertien maanden waarin de verzekerde de hoedanigheid van gerechtigde als werknemer of gecontroleerd werkloze moet verkrijgen, met de periode waarin de betrokkene wegens de strengere 'diplomavorwaarde' voor de leeftijd van 21 jaar niet in staat is geweest om de hoedanigheid van gecontroleerd werkloze (wegens de toekenning van de inschakelingsuitkeringen) te verwerven".

Er wordt op gewezen dat bestuurshandelingen krachtens een algemeen rechtsbeginsel in de regel geen terugwerkende kracht hebben. Terugwerkende kracht kan evenwel gerechtvaardigd zijn indien de wet die toestaat. Indien ze niet bij de wet wordt toegestaan, is ze alleen aanvaardbaar bij wijze van uitzondering, inzonderheid wanneer dat nodig is voor de continuïteit van de openbare dienst of voor de regularisatie van een rechtstoestand of een feitelijke toestand en voor zover de vereisten inzake rechtszekerheid vervuld zijn en de individuele rechten geëerbiedigd worden.

De steller van de tekst dient zich ervan te vergewissen dat de rechtvaardiging van de terugwerkende kracht in een van de hierboven vermelde gevallen in te passen valt.

LE GREFFIER – DE GRIFFIER

LE PRÉSIDENT – DE VOORZITTER

Bernadette VIGNERON

Pierre VANDERNOOT